

Közigazgatási vezérkar -minisztertanács helyett?

Magyar Zoltán professor javaslat

Magyar Zoltán egyetemi tanár Közigazgatási vezérkar címen igen érdekes és politikai szempontból is figyelemre-méltó tanulmányt tett közzé. Magyar Zoltán tanulmánya a modern állami közigazgatás egyik napirenden lévő legfontosabb kérdésével foglalkozik.

Tanulmányának első része a közigazgatási vezérkar problémájával foglalkozik. Ebben a fejezetben Magyar Zoltán összefoglalta azokat az elméleti és gyakorlati kísérleteket, amelyek a közigazgatás olcsóbbá és eredményesebbé tétele érdekében történtek a világ minden részén. Adatainak egy részét a professor előadásából és különböző helyeken megjelent tanulmányából ismerjük, most kiadott munkájában azonban feldolgozta a legújabb lengyel, román és német adatokat is.

A tanulmány legtanulságosabb része Roosevelt elnök javaslatának ismertetése a közigazgatási vezérkarról. Ez a javaslat azért igen figyelemre méltó, mert az Északamerikai Egyesült Államok elnöke nemcsak államfő, hanem kormányfő is, a kormány tagjai neki vannak alárendelve és neki felelősek, nem pedig a kongresszusnak. Az államokban tehát 1787 óta olyan közjogi elv érvényes, amely szemben az európai demokráciákkal a fasiszmus berendezkedéséhez hasonlít. Miután azonban az Északamerikai Egyesült

Államok kormányzati módszere ötleterületen alakul ki, az elnök vezetése alól kivont igazságszolgáltatás és törvényhozás mellett voltak olyan hivatalok, amelyek nem tartoztak a minisztériumok alá, teljesen függetlenül működtek, szinte a levegőben légtak. Ezeket a szerveket a Roosevelt-féle javaslat most szintén az elnök hatásköre alá rendeli s ugyanakkor az elnök kormányfői munkájának eredményesebbé tétele érdekében közigazgatási vezérkart szervez az elnök mellé. Ez a vezérkar az elnöki kabinetirodából, közszolgálati hivatalból, a költségvetési hivatalból, a nemzeti tervező hivatalból és az újraszervezett minisztériumok vezetőiből állna.

„Az igazgatás eszköz, nem cél — mondja a Roosevelt-féle javaslat megalkotása — szerszám a nemzet kezében és érdekeinek szolgálatára. Az, hogy a kormányra tette fel-

KRAIS
BUDAPEST LEGSZÉB
JÁTEKÁRULAJA

**IV., KOSSUTH 13
LAJOS-UTCA 13**

CSODABÚDÓ (nemzetes szülői tulajdon) P 10.00
SZARCO TÖRTÉNYTŐ ÁRMO P 4.80
SZARAZÓ TÖRTÉNYTŐ P 9.50, 6.50, 4. —
ÚJAJTA VIRÁGÉSZTÉS (szarvácska gyönyörű virág készíthető) P 7. —, 5. —, 3.80, 2. —
TÖKÉLETES ELCIHJI BABÓ P 22. —
P 45. —, 27. —, 22.50, 22. —
Arjegyzéket ingyen küldünk.

tétlen ura legyen a közigazgatási apparátusnak, ma a demokráciának lényeges követelménye”.

Magyar Zoltán a Roosevelt-javaslatot nagyjelesítőseggel tartja és tanulmányában rámutat arra, hogy a modern állam megszaporodott közigazgatási és gazdasági feladatai szűksége miatt teszik a kormányfő hatáskörének kiszélesítését és akaratának feltétlen biztosítását. Henry Fayol, az üzemi és közigazgatási organizációk uttörő teoretikusa és az Északamerikai Egyesült Államokban végzett Hoover-féle kísérletek egyaránt azt bizonygatják, hogy az igazgatás eredményessége igen nagy mértékben függ a vezető egyéni képességeitől és attól, hogy a vezető hogyan tudja végrehajtani akaratát és ellenőriztetni a kiszabott munka elvégzését.

Ma a közigazgatás munkája két részre bontható Magyar professor széleskörű gondolatok, vállania kellett a vil-

rint. *Funkcionális* működésre, amelyet valamely szerv azért végez, hogy egy kitűzött feladatot megvalósítson (A körház feladata a gyógyítás). A másik az *intencionális* tevékenység, amelynek feladata, hogy magának a szervnek a működését és fennállását tegye lehetővé. Az *intencionális* tevékenységnek kell biztosítania, hogy elvégezzék a számadatokat, nyilvántartsák az iratokat, gondoskodják az alkalmazottak fizetéséről stb.

A közigazgatásban az első feladat a *speciális*, a második a *generális*. A *generális feladatokat tehát össze kell fogni, ezt a munkát a lehető legelőszóbban kell elvégezni*, mert különben a bürokrácia öncellá válik és a tulajdonképpeni funkcionális feladatokat a közigazgatás nem tudja úgy elvégezni, ahogy azt a nemzet és a társadalom joggal megkívánja.

Ezek a problémák eddig is ismertek voltak, megoldásuk azonban ma már haszthatatlan. Magyar Zoltán kifejti azt, hogy míg a francia forradalom jogállama a törvényhozást előtérbe tette, a közigazgatást másodrendűnek tekintette, addig a viszonyok fejlődése következtében egyre inkább előtérbe lépett a végrehajtó hatalom túlsúlya és a XX. században a *jogállamokból eszékérvő államok alakultak*. Az állam feladatai meg-

MAANUS BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 10 KÜLÖNLEGES SZÖNYEG ÉS JUMPER FONALAK, SZÖNYEGEK, FÜGGÖNYÖK

Kérjen díjtalan tájékoztatást s mintákat.

háboruban és azután is olyan feladatok, amelyeket azelőtt nem vállalt. Ennek következtében a közigazgatás észszerű megszervezése mindinkább elkerülhetetlené válik.

Természetes, hogy ilyen körülmények között szerinte a kormány feladataival való elköteleződésnek is meg kell változania. A parlamentnek felelős kormányzat több országban megszünt Európában és a *miniszterek feladata a politika sikéjéről lecsúszott a közigazgatás síkjára*.

Az alkotmányjogi kérdéseket azonban nem szabad összevonnani a kifejezett közigazgatási problémákkal. A parlamentnek felelős kormányzás elvét akkor is fenn lehet tartani, ha a minisztérium tanács jellege megszűnik és a miniszterelnök nem lesz többé primus inter pares minisztertársai közt. Ha a közigazgatás szervezése szempontjából szükség van arra, hogy a miniszterelnöknek rendelkeznie alá az összes többi szervek, akkor ezt a közigazgatás gyorsítása érdekében a miniszterelnöknek biztositani lehet. Ha a miniszterelnököt féltékeny tekintik és a minisztertanács elnöke helyett a kormány feje lesz helyőre, akkor a miniszterelnök *parlamentári felhatalmosságának fenntartásával, meg lehet őrizni a parlamentáris elvét* — véli Magyar professor.

Magyar Zoltán hivatkozik arra, hogy Magyarországon 1870 óta megszüreződtek a közigazgatási feladatok. Szerinte a kormány reformját az említett értelemben kellene végrehajtani, a kormányfő mellé pedig közigazgatási vezérkart kellene állítani, amely a miniszterelnök kizárólagos rendelkezésére áll. A vezérkar feladata, hogy az *intencionális* közigazgatás problémáit megfigyelje és vezesse a minden minisztériumra és közigazgatásra egyaránt kiterjedő közigazgatási munkát, míg a funkcionális munkák megmaradnak továbbra is a minisztériumok és az antonómiaik hatáskörében. A professor javaslatát szerinte a vezérkar szervezési osztályt, személyzeti osztályt, gazdasági tervezési osztályt, kodifikációs osztályt és eredményességvizsgáló osztályt szervezne. Hogy ezeket a feladatokat irányíthassa, szükség volna egy közigazgatási vezérkari iskolára is, a lektíválább és legmunkabíróbb közszolgálati alkalmazottak számára.

Magyar Zoltán rendkívül figyelemre méltó javaslatával kapcsolatban még csak azt kell megjegyezni, hogy a közigazgatás ilyen módon való átszervezésének egyik leglényesebb feladata a közigazgatási rendeletek (miniszteri- és szabályrendeletek) rettentő tömegének radikális rendezése volna. Az anyagi közigazgatási jog ma annyira terhes és kusza, hogy ennek egyszerűbbé és világosabbá tételére külön nem is lehet érdem-

Ajánlott függönyök

tessek figyelmesen átböngészni, mert mindegyik fölbbet mutat, mint amennyibe kerül. És ilyenkor ez fontos szempont!

Sveici kötésű női nadrag	1.18
Bélelt női nadrag, kifutó féli viselet	2.90
Sveici kötésű, nadrag kombiné, szárnélküli	1.65
Elaóans mős lavabl kombiné, mintás	3.90
Mős, sarmós kombiné inom	3.98
Finizéssel	6.50
Fionell pizzama, jól mosható csikos	9.80
Brodás női harisnya	1.58, 1.18
3 pár Bridge harisnya csinos díszdobozban	5.85

törökös vagy virágmintás divatnyakkendő	1.80
szíves seiyem nyakkendő	3.50
Adrágratáró zoknikartó készlet dobozban	2.85
ledrágratáró mős, szalagból v gumiból	4.50
6 dráb férfi batisztzsebkendő, dis dobozban	4.50
Törökös sálkendő, nehésmős krepeidmből	4.90
félszalag, meleg kötött anyagból	7.50
Pugilina avarrott v ká külön callérra	7.9

Amponos naci cipő, hirtől sarok, bordal	7.48
gyamez de a felső rész is bőrből	4.98
vesztőszarú hűzicipő, bőrtalp 42 sz.-ig	2.98
Amreit báronyapapucs, piros v fekete	3.20
Amdacipő puha bőrből barna, piros v fekete	9.50
stélyicipő, ezüfé e dívalazonban	13.80
nk: orrófi, golléros, gumihácipő 65-37 sz	10.80
	4.90

Csinos köntösök, teljes obdava	1.70
Ajánlott manikürkészlet karafában 10 db	4.80
gyógyászati fogkefék készlet, mutatós forma	7.50
Zsebmankikürkészlet, olívaöl, bőrtokban	2.98
Batártesz mős anyu iróasztalkakészlet	18.80
Művészi, márkás kerámia-figurák 8-90, 5-60	3.50
Alabástram hamutál és hamutál Sarni-túra	1.50
Gyerekek iróasztalkakészlet alabástram	5.80

Pontos női és férfi koróra 1.80, 15.80, 280	4.30
Stylé bresztóóra, világító számmal 10.50	6.50
Férfi és fü zseborá, sok tarón 15.80, 6.80	3. —
Divai-sírassz, antikszerd brass 5.50, 2.80	1.20
Modern asztali cigarettadoboz 5.80, 3.80	1.98
szűst férfi és női ceruza 6.80, 4.80, 3.80, 2.80	2.20
szűst pudergarnitúra, 3 részes 16.80, 13.50, 11.80	

Hatszemes porcellán étkezésel 44 — 39. —
Hatszemes lyes porcellán teásétérel 13.80, 12.50, 11.50
Üveg karéféző 4 szem 7.50, 6 szem 9. —
Kardcsenyi ajándéknak különösen alkalmas rendkívül olcsó alpaca evőeszközreinkre külön árlappal szolgunk

Hétfőtől, kardcsenyig este 7 óráig nyitva

Magyar Divatársmó

Körm. Kallor

SZŐNYEG-TAKARÓ-ÁTVÉTO PAVAR-

és mindenemü
Vásáronyi Vásár! December 12-24-ig
közismert, rendkívül olcsó szabott árainkból ezen híres vásáronyi Vásár! detes felmutatása

Grünfeld Testvérek V., Bányaványa 8.
Erzsébet-tér és Zrínyi-t. közj:

Bélyeget nem gyűjtők

Kedves Fincike!
Bocsásson meg, hogy aranyos levelére három hónap múlva válaszolok, de annyi ügyes-bajos dolgom volt ezalatt. Készen végre hajtottak, egyszer felszűgesszettek, két hétig náihás, másfél hónapig éhes és az egész idő alatt szegény gácska oly bájos kezeletlenséggel kért tőlem. Látja, most is csak az újságban tudok felelni, amiért nem én fizetem a portóköltséget, különben talán 1978-ig képtelen volnék Magával közölni:
- Nem gyűjtök bélyeget!

Ne nézen le érte, kérem. Egyébként tisztességes ember vagyok...
Fincike, drága, bohó gyermekkoromban nekem is voltak hasonló szenvedélyeim. Gyűjtöttem pl. rovarot, különböző növényeket, színes üvegcsovjákat és gombákat. A fejbőti tevékenységem azonban nem értékelte cbbeli tevékenységemet és többiben súlyos testi szenvedéssel kellett takolnom hasznos cselekedetiemért. A mamám névenapjára kapott virágok jelentősebbjéit éppen úgy lepiéscellen, miként birtokomba vettem atyám nád-rágóinak és a vendégbácsik kabáljainak értékesebb gombpeldányait. A társadalom azonban üldözött emiatt, tehát abbahagytam az egészet.
Nem volt semmi értelme. Elvégre, ha a korosabb korostály képtelen volt megértetni, hogy én világgűjtemények alapjain munkálkodtam, ám lassák. A késő utókor nem kap fölém múzeális gűjteményeket, de én kaptam értük...
Élj, hagyjuk! Gombház, ha leszakad...
Aztóla semmit se gyűjtök.
Legkértebbé: pénz!

Gyakran éreztem ugyan felszillámoló vágyat, amikor a Liszt-, Pázmány-, Szent István-emlékérmeket kibocsájították, hogy itt a nagy pillanat, gyűrünk gyűjteni. Nem ment. Az emlékérmekből nálam mindig csak az emlék maradt meg, a pénz, az elcsúszott. A magyar állam nem képes annyit és olyan pénzt veretni, amit én el ne vernék. Gyerekkoromban kivertek belőlem a gyűjtemények iránti rokonszenvel.

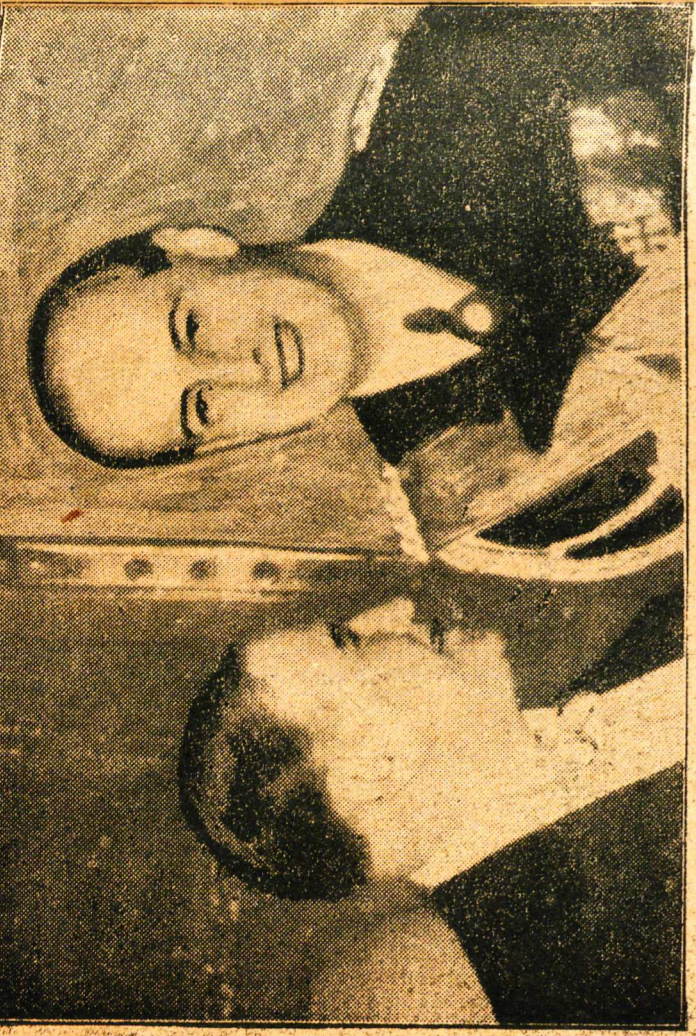
Szomorú, de mit csináljak?
Kedves Fincike, ezért nem teljesíthetem a Keggyéd kérését sem. Magácska azt óhajta tőlem, hogy a szerkesztőségbe érkező rengeteg kül- és belföldi levél bélyegét küldjem el, hiszen mi ugys el-dobjuk. Maga viszont vőlegényét lepné meg vele karácsonyra. Ez megható aján-dék volna számára, pláne, ha néhány ezerpengős ritkaság is akadna a példányok között és nem kerülne Keggyédnek sokba, amennyiben ingyen bocsájtánam rendelkezésére. Mint gacallér, aki nem gyűjt bélyeget.

Igen, ez így van.
Szabadíjon azonban megjegyznem, hogy kitűnő kollégám gyűjtenek. Meghozza hárman és gyűjt az öreg Kapa gyorsíró, a Marci altiszt és Linka néni, a takarító asszony is, aki serűlttebb munkájának viszi haza a bélyeget. Én még fel sem bontom a címre érkező leveleket, ők már szenidális ügyességgel le-vadgálják róla a portát, sőt olykor a levelet is elviszik magukkal, ha érdekes rajta a tebélyegzés. Persze, az irást aztán eljuttatják hozzám. Pár nap, vagy egy hét múlva...

Mondja, Fincike, most beálljak közéjük heteciknek? Kotorászak állandóan pirkosarakban, könyörögjek a ritkasá-gokért és veszekedjem Marci bácsival, aki szinte törp. véd. alapon viszi el bélyegeinket? Lehetetlent kíván! A tőlem remélt gyűjtemény helyett meleg kez-nyarításomat adja át vőlegényének. Ez ugyan nem ér fel egy hibásan nyomott amerikai 2 centessel, vagy Ila Mauritiu-szal, viszont egész gyűjteményt küld-hetek belőle. Inyen, háltság- és bélyeg-mentesen!
Bizony én már ilyen vicces maradoh kécsókkal:

Kínzsi Andor.

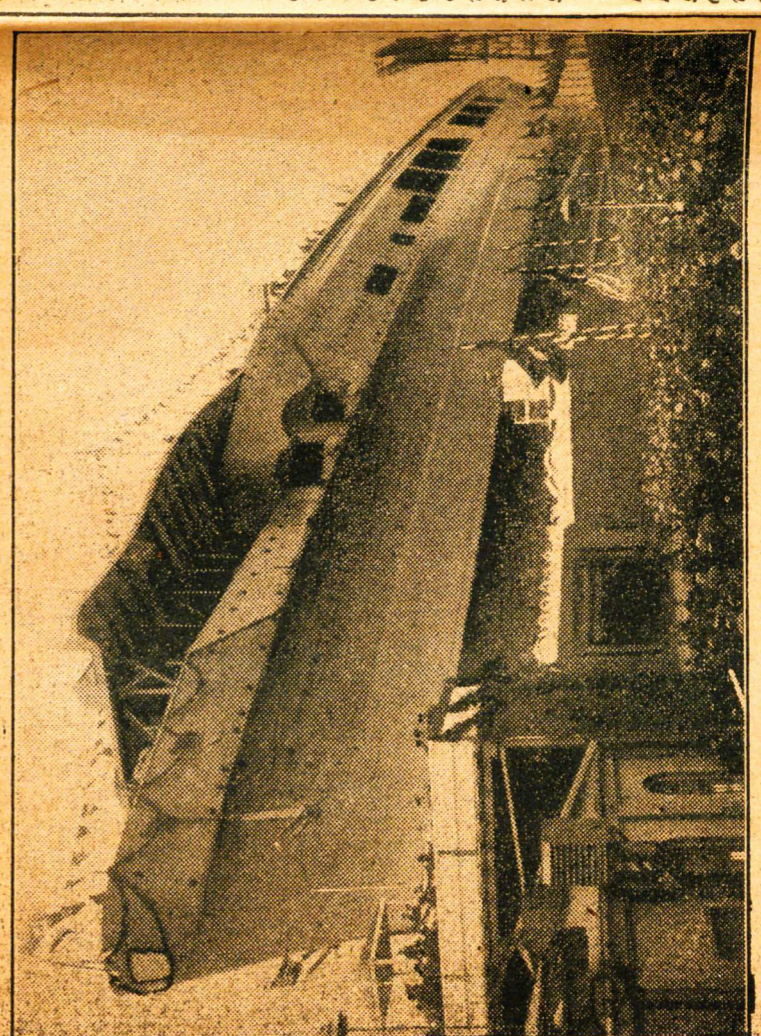
Renyhe bélműködésénél, rossz gyomor nál és duzzadt mál nál ígyunk reggel felkelés kor egy pohár termiszétes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, embe és kellemes. Készen megmutatják be.

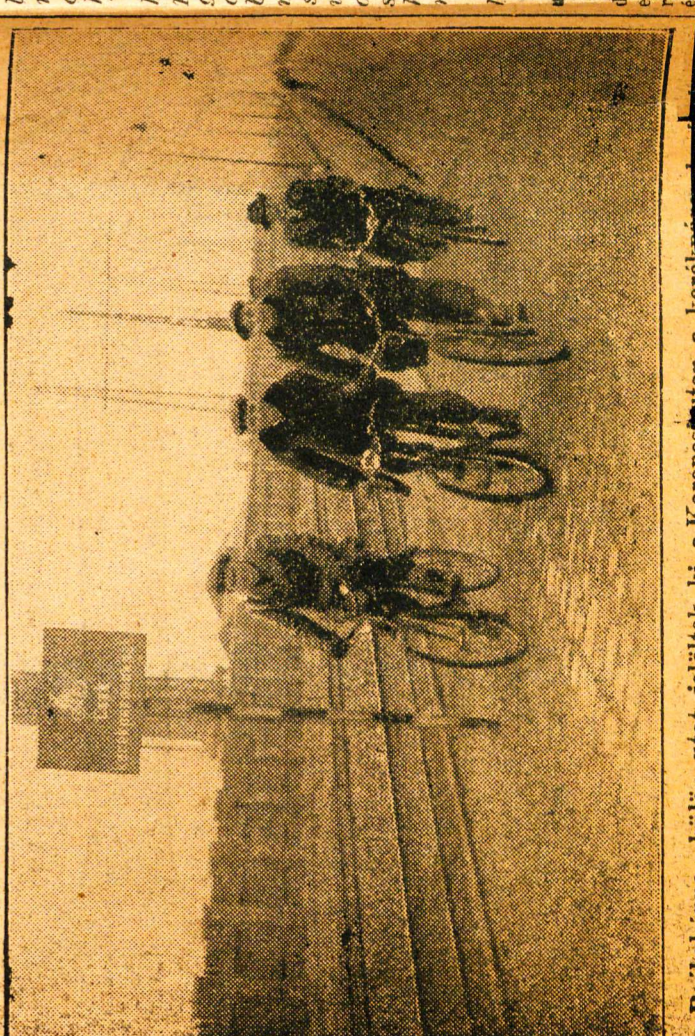
Daladier miniszterelnök, Ribbentrop német külügyminiszterrel beszélget

A „Nagykarácsony éccakája” előadás egyik bájos jelenete

Vizrebocsátották a Graf Zeppelint, az első német repülőgép-anyahajót

Próbeképpen külön utat jelöltek ki a Kereses uton a kerékpár...

Eljegyzés:

Venczell Mária és Csizsárik Fülöp jegyesek, Kispeszt.
Fegyveres Margit és Venczell Károly jegyesek, Rákosszentimhály—Kispeszt.
Heim Bianca Homokszanigörgy és dr. Horváth József Kaposvár jegyesek. (Minden külön értesítés helyett)

Házasság:

Kinczél Stetike és Hernády Pál magán-ismiviselő december 8-án a gróf Haller-terti plebaniatemplomban tartották esküvőjüket. Az esketési szertartást dr. Molnár Frigyes érseki tanácsos, a Szent Erzsébet Kariász Központ főtitkára végezte.
Tódt Angela és dr. Kiss Pál házasságot kötöttek.

Dr. Paulovits Sándor római palatinus gróf, ny. m. kir. honvédszádos és felesége Hudetz Anna leánya, Erzsébet Ir-én este fel 7 órakor tartja esküvőjét a belvárosi főplébániatemplomban Oberle Frigyes uradalmi főintéző és felesége néhai Kainerstorfer Stefánia fiával, Oberle Frigyes okl. gépészmérnökkel. Tanuk lesznek vitez Zach Emil m. kir. honvéd altábornagy és tornai Várady Géza es. és kir. kamarás, ny. m. kir. honvédtábornok. Az esketési szertartást végzik vitez Várady Géza pópai prelátus, ny. m. kir. honvéd tábori vezérőrnagy és vitez Makray Lajos prepost-plebános, országgyűlési képviselő.

CILLÁR

hercei VOCSEL ná. vételnei a bérleti díjat beszámítjuk a vételárba.
IV. Károly-körút 28. (Városháza)
VIII. Mária Terézia-tér 1.
Telefon 180-123

Dr. sárospataki Christian Géza, a Magyar Távirati Iroda genfi tudósítója házasságot kötött zábori Zaborszky Edittel.
Abraham Pannika és Jánoskóczy János december 12-én, hétfőn este 6 órakor tartják esküvőjüket a Bakáts-terti róm. kat. plebaniatemplomban.

Férfikötelvényét csak a készítőnél, Némethy Ferencnél, Váci-utca 33. (Pianista-ház) szerkeztük be. (Telefon: 183-345).

Képek!

neves magyar mesterek: Deák-Ebner, Karlovcsky, S-ckely seb. alkalmi vétele, IV. Váci-utca 18. az udvarban hátra csak szerda és szombat 9-7-ig. Tel.: 366-618.

Halálozás:

Ráth Károly okl. mérnök, nyugalmazott földművelésügyi miniszteri tanácsos 76 éves korában, december 7-én Budapesten elhunyt. Temetése 9-én délután 3 órakor volt a kerépesi temetőben.
H. Bezemek Béla, az esztorgomi Szent Benedek-rendi Szent István gimnázium végzett növendéke, joghallgató, december 6-án reggel háromnegyed 7 órakor életének 19. évében hosszas és fájdalmas, de békés türelemmel vitélt betegség után, az Ur Szenttestével meg-erősítve és a betegek szentségének áttatos fel-vételével, nemes lelket visszaadta Teremtőjének. Temetése 8-án délután 3 órakor volt Esztorgomban a szentgyörgymezői temető kápol-nájából. Az elhunytban id. Bezemek Béla m. kir. rendőrleányelvélo fiát gyászolja.

Ösv. Kolossváry Ödönné, szül. Kolossváry Emma 77 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése hétfőn, 12-én fél 3 órakor lesz a farkasréti temető új halottasházából. Engeszlelo szentmiseáldozat december 15-én, esztörtökön 10 órakor lesz a krisztinavárosi plebaniatemplomban beuntatva. Halálát gyermekei dr. Tokaji Nagy Béláné, Kolossváry Pál és kiterjedt rokonság gyászolja.

Bélyeggyűjtők!

A 11 fejeűdési város visz-szevésének emlékébe-űrését, II. viládes lapon 180. napszámú számban beküldendő irise helyegén a Nemzeti Művelődési Intézet részére. Fot (rest-megge).

Sterniska Erzsébet Ellrede, az Angolkis-asszonyok leánygimnáziumának VIII. osztá-lyu és dr. Dienes Valéria orkesztikai iskolá-jának növendéke december 10-én 17 éves ko-rában meghalt. Temetése december 12-én dél-után 3 órakor lesz a farkasréti temetőben. Az engeszlelo szentmiseáldozat az Angolkis-asszonyok Váci-utcai templomában december 14-én reggel 9 órakor lesz bemutatva.
Nemes Tompa Imrét, a Magyar Távirati Iroda munkatársát szombaton délután nagy részvét mellett temették el Ujpesten a me-gyéri új temetőben. Utolsó utjára elkísérte özvegyén és hozzátartozóin kívül nagyszámú barátja és tisztelője is. Részvétel a temetésen kesztő vezetésével a Magyar Távirati Iroda szerkesztőségének csaknem valamennyi tagja. Finkler János, a baromfiiparisztók egye-sületének igazgatója, magy. kir. gazzdasági ta-nácsos 61 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor a rákös-keresztúri temető halottasházából lesz.

Aszlányi Károly író temetése december 11-én délután fél 3 órakor a farkasréti temető ha-lottasházából a róm. kat. egyház szertartása szerint lesz. Az engeszlelo szentmiseáldozat 12-én, délelőtti fél 9 órakor a Ciszterci-rendi plebaniatemplomban (XI., Szent Imre herceg-utca) mutatják be.